

Folketingets Ombudsmand

14. maj 2020
Journal nr. 11999

Advokat
Eduardo Vistisen
+ 45 4226 4284
ev@vfw.law

Klage over lukning af friskole efter grundlovens § 76

1/5

Hermed påklager vi Styrelsen for Undervisning og Kvalitets (STUKs) afgørelse af 13. maj 2020, jf. **bilag 1**.

Vi anmoder om, at klagen får opsættende virkning, samt at sagen hastebehandles.

Sagens betydning

Nærværende klage vedrører, om Den dansk-franske Skole af 2014 ("Skolen") opfylder grundlovens § 76, jf. friskolelovens § 9 h.

Skolen har godt 40 elever. Hvis Skolen ikke opfylder grundlovens § 76, skal eleverne skifte skole eller hjemmeundervises med det samme.

Derfor har sagen væsentlig og hastende betydning for de 40 elever og deres forældre samt lærerstaben.

Sagens juridiske spørgsmål

Det juridiske spørgsmål er, om Skolen lever op til grundlovens § 76' krav om, at Skolen står mål med Folkeskolen, jf. friskolelovens § 9 h.

Herunder er spørgsmålet, om STUK har overholdt kravet om et forudgående påbud, jf. friskolelovens § 24 a.

Sluttelig er spørgsmålet, om STUK har partshørt Skolen før afgørelsen af 13. maj 2020, jf. forvaltningslovens § 19.

De faktiske omstændigheder

STUK påbegyndte et tilsyn af Skolen i slutningen af 2018.

STUK indledte efterfølgende et såkaldt 'skærpet tilsyn' den 21. juni 2019.

Det skærpede tilsyn førte til et forslag til afgørelse 13. januar 2020, jf. **bilag 2**, hvor STUK udelukkende pressede Skolen økonomisk i form af tilbageholdelse af tilskud på ca. 250.000 kr. månedligt. STUK tilbageholdt tilskuddet på baggrund af forslaget i bilag 2 - uden at afvente Skolens høringssvar.

STUK foreslog også i bilag 2, at Skolen skulle tilbagebetale godt 1.600.000 kr. og ikke skulle modtage tilskud fremover.

Bilag 2 omfattede hverken et påbud efter friskolelovens § 24a og specifikt friskolelovens § 9 h. Det fremgår af side 39 i bilag 2:

”Det bemærkes, at styrelsen ikke har foretaget en vurdering af, hvorvidt styrelsen finder grundlag for at udstrække styrelsens afgørelse til også at omfatte sanktionen efter friskolelovens § 9 h, om at skolen ikke længere omfattes af lovens regler om frie skoler.” (vores understregning)

2/5

10. marts 2020 fremsendte Skolen et hørings svar på 184 sider med 74 bilag, herunder videoer, jf. **bilag 3**.

17. april 2020 fastholdt STUK afgørelsen, jf. **bilag 4**, hvor STUK på side 55 gentog følgende:

”Det bemærkes, at styrelsen ikke har foretaget en vurdering af, hvorvidt styrelsen finder grundlag for at udstrække styrelsens afgørelse til også at omfatte sanktionen efter friskolelovens § 9 h, om at skolen ikke længere omfattes af lovens regler om frie skoler.”

Det fremgår af bilag 1:

”Den 23. april 2020 aflagde styrelsen et uanmeldt tilsynsbesøg på skolen med det formål at indhente et kvitteringssvar på modtagelsen af afgørelsen [bilag 4]. Styrelsen kunne konstatere, at der var undervisningsaktiviteter i gang på skolen. Skolelederen oplyste her, at han ikke ville tale med styrelsen, at styrelsen var forment adgang til skolen, og at bestyrelsesformanden var indtrådt som skolens advokat i sagen. Skolelederen ville ikke kvittere for modtagelsen af afgørelsen.” (vores understregning)

Som **bilag 5** vedlægges video, der dokumenterer STUKs besøg den 23. april 2020.

Heraf fremgår, at Skolen oplyste STUK om, at STUK skulle rette henvendelse til Skolens advokat Eduardo Vistisen, samt at STUK ikke kunne få adgang til Skolen som følge af den retlige konflikt, der nu var mellem parterne, og Skolen henviste i den forbindelse til at STUK ”tager det med advokaten”.

STUK genfremsendte herefter samme dag bilag 4 til Skolens advokat med følgende besked:

”Til skolens ledelse og bestyrelse

*Se venligst vedhæftede brev vedr. Den dansk-franske Skole af 2014.
Skolen bedes kvittere for modtagelsen.*

Med venlig hilsen
Gwen Gruner-Widding
Fuldmægtig”

STUK anmodede således ikke advokaten om et tilsynsbesøg på Skolen.

3/5

Herefter traf STUK afgørelsen i bilag 1, hvor det bl.a. fremgår:

”Styrelsen finder, at der er anledning til at foretage en vurdering af, hvorvidt der er grundlag for at træffe afgørelse om, at Den dansk-franske Skole ikke længere er omfattet af friskolelovens regler om frie grundskoler. Styrelsen har i den forbindelse lagt vægt på, at skolelederen den 23. april 2020 oplyste, at styrelsen ikke var velkommen på skolen, hvorfor styrelsen ikke vil kunne gennemføre et fortsat tilsyn med skolens undervisning.” (vores understregninger)

STUK gengiver bilag 5 misvisende. Det fremgår af bilag 5, at vedrørende besøg på Skolen henviste Skolen til, at STUK ”tager det med advokaten”, da der forelå en retlig konflikt.

STUK har ikke rettet henvendelse til advokaten om et tilsynsbesøg eller varslet tilsynsbesøg.

STUK anfører endvidere i bilag 1:

Den dansk-franske Skole har ikke afgivet øvrige bemærkninger eller gjort tiltag, der på nuværende tidspunkt giver anledning til en ændret vurdering.

Det er ikke korrekt. Skolen har i bilag 3 afgivet meget udførlige bemærkninger samt dokumentation.

Derudover har Skolen også foretaget yderligere tiltag, som STUK heller ikke har iagttaget.

STUKs afgørelse i bilag 1 er derfor åbenbart ugyldig.

Det juridiske grundlag

Om det juridiske grundlag henvises indledningsvist til bilag 3, side 21-28.

Som nævnt indledte STUK et *skærpet tilsyn* den 21. juni 2019, der endte ud i en afgørelse 17. april 2020.

Om resultatet af en skærpet tilsyn fremgår af L217 (2008/2009):

”Resultatet af et gennemført skærpet tilsyn kan være, at undervisningsministeren giver påbud om lovliggørelse af undervisningens kvalitet m.v., jf. den foreslåede affattelse af § 24 a, jf. lovforslagets § 1, nr. 7, eller ved mere

graverende mangler, at undervisningsministeren træffer afgørelse om at en skole ikke længere omfattes af lovens regler om frie grundskoler, jf. det foreslåede § 9 h, stk. 1.” (vores understregninger)

STUK gav ikke noget påbud i bilag 4 i medfør af friskolelovens § 24 a. Bestemmelsen er slet ikke nævnt i hverken bilag 2 eller 4. STUK anvendte som nævnt heller ikke § 9 h.

4/5

Skolen gør gældende, at STUK ikke kan træffe en afgørelse om § 9 h, når STUK ikke indledningsvist har truffet afgørelse om påbud efter § 24 a.

Om § 9 h bemærkes, at bestemmelsen tidligere fremgik af § 9, stk. 8, (senere stk. 11).

§ 9, stk. 8 blev indsat ved L163, 2001/2002, 2. samling, hvor følgende fremgår af de særlige bemærkninger:

“Forslaget indebærer, at hvis ministeren på baggrund af et yderligere tilsyn skønner, at der ikke er tilstrækkelig sikkerhed for, at skolen giver en undervisning, der står mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen, eller at skolen lever op til kravet om at forberede eleverne til at leve i et samfund med frihed og folkestyre, kan skolen ikke være en fri grundskole i lovens forstand, og statstilskuddet til skolen bortfalder.

Dette skøn må udøves inden for de rammer, der følger af forvaltningsrettens almindelige principper om saglige hensyn og om begrundelse for en afgørelse. Der vil bl.a. skulle lægges vægt på grovhed og omfang af de aktiviteter, der giver anledning til at anvende denne sanktion over for en fri grundskole. Det vil således være en forudsætning, at overtrædelsen har en ikke ubetydelig vægt i forhold til skolens samlede virksomhed, således at der er proportionalitet mellem overtrædelsen og retsvirkningen.

En afgørelse om bortfald af tilskud for en skole må derfor træffes på et velunderbygget grundlag, hvor skolen først skal have haft mulighed for at rette op på de kritisable forhold efter derom givet påbud efter § 24 a i lov om frie grundskoler. Som det følger af forvaltningsloven, skal skolen desuden have haft lejlighed til at udtale sig om alle sagens faktiske omstændigheder.” (vores understregninger)

Heraf fremgår, at § 9 h ikke kan anvendes, før STUK har givet et påbud efter § 24 a.

Allerede af den grund, at STUK ikke har givet påbud, er § 9 h ikke opfyldt. Derudover er § 9 h udtryk for kerneområdet af grundlovens § 76.

Derudover har STUK heller ikke partshørt Skolen vedrørende afgørelsen i bilag 1. Dette strider mod de nævnte forarbejder samt forvaltningslovens § 19.

Opsættende virkning og hastebehandling

Skolen anmoder om, at nærværende klage har opsættende virkning overfor afgørelsen i bilag 1.

Afgørelsen i bilag 1 har meget alvorlige konsekvenser for ca. 40 børn og deres forældre, der skal skifte Skole før skoleåret afslutning. STUKs afgørelse er åbenbart i strid med lovgivers krav om påbud og partshøring, hvorfor der også er en klar forhåndsformodning for, at afgørelsen i bilag 1 ikke er gyldig.

5/5

Derudover anmodes om hastebehandling af sagen. Sagen vedrører 40 børns skolegang og vigtige sociale relationer. Børnene og deres forældre har krav på hurtigst muligt at få at vide, om STUKs afgørelse i bilag 1 er gyldig.

Venlig hilsen

Eduardo Vistisen

42 26 42 84 / ev@vfw.law